

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa M. K., R. G., K. R.
przeciwko D. Spółce Akcyjnej w [...]
o deputat węglowy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 kwietnia 2017 r.,
skargi strony pozwanej o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...]
z dnia 18 września 2014 r., sygn. akt IX Pa .../14,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 września 2014 r., Sąd Okręgowy-Sąd Pracy w [...] oddalił apelację pozwanej D. Spółki Akcyjnej w [...] od wyroku Sądu Rejonowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] z dnia 6 marca 2014 r., uwzględniającego powództwa M. K., R. G. i K. R. o deputat węglowy.

W terminie ustawowym pozwana spółka wniosła do Sądu Najwyższego skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem powyższego wyroku, w której zarzuciła naruszenie art. 23¹, art. 18 § 1 i 2 oraz art. 241⁸ k.p. Skarżąca wniosła o stwierdzenie, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z wymienionymi przepisami prawa materialnego oraz o zasądzenie od każdego z powodów na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania skargowego. W uzasadnieniu skargi pozwana stwierdziła, że wydanie przez Sąd Okręgowy wyroku objętego skargą wyrządziło jej szkodę w

postaci "konieczności wypłaty powodom deputatu węglowego". Ponadto, zaskarżony wyrok "spowodował wystąpienie przeciwko pozwanemu innych emerytów z roszczeniami, których wartość na dzień składania niniejszej skargi wynosi 45.103,96 zł wraz z odsetkami za ostatnie 3 lata od momentu wystąpienia z roszczeniem (Y) a łączna potencjalna wartość szkody na dzień wniesienia skargi (tj. emeryci, którzy mogą wystąpić z roszczeniem, ale jeszcze tego na ten moment nie zrobili) wynosi w przybliżeniu 250.000 zł, oraz w każdym kolejnym roku dodatkowo około 50.000 zł". W ocenie skarżącej, wyrok Sądu drugiej instancji "otworzył drogę" dla dochodzenia roszczeń przez pozostałych byłych pracowników pozwanej spółki przejętych od pracodawców, u których obowiązywały regulacje płacowe gwarantujące prawo do deputatu węglowego, z czym wiąże się dla spółki konieczność przeznaczenia dodatkowych środków pieniężnych na wypłatę tych świadczeń.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Z tego powodu obowiązkiem skarżącego jest uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej wydaniem wyroku, którego skarga dotyczy (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Spełnienie tego wymagania polega na przedstawieniu w skardze wyodrębnionego wywodu świadczącego o tym, że szkoda została wyrządzona oraz określającego jej rodzaj, rozmiar, czas powstania oraz uzasadniającego normalny związek przyczynowo-skutkowy szkody z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006 nr 7-8, poz. 141; z dnia 2 sierpnia 2006 r., I BP 2/06, OSNP 2007 nr 15-16, poz. 225; z dnia 12 października 2006 r., I BU 5/06, LEX nr 489023 i z dnia 30 września 2008 r., II CNP 74/08, LEX nr 548810). W tym celu niezbędne jest powołanie dowodów lub co najmniej ich surogatów, które uczynią wiarygodnym twierdzenie strony o wyrządzeniu jej szkody

(postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006 r., IV CNP 23/06, LEX nr 182896; z dnia 21 czerwca 2007 r., I BP 9/07, LEX nr 567315; z dnia 9 sierpnia 2007 r., I BU 1/07, LEX nr 621126; z dnia 30 września 2008 r., II CNP 76/08, LEX nr 512040; z dnia 7 sierpnia 2009 r., III CNP 16/09, LEX nr 584747; z dnia 12 sierpnia 2009 r., II CNP 50/09, LEX nr 738342; z dnia 24 listopada 2009 r., IV CNP 78/09, LEX nr 572139 i z dnia 5 sierpnia 2015 r., V CNP 1/15, LEX nr 1770901). Istotne jest przy tym, że przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, jest istnienie realnej szkody już w momencie wniesienia skargi, a nie prawdopodobieństwo wystąpienia szkody dopiero w przyszłości (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05, OSNC 2006 nr 6, poz. 110 i z dnia 15 lutego 2006 r., IV CNP 7/05, LEX nr 192046). Innymi słowy, chodzi o to, że skarżący powinien uprawdopodobnić wystąpienie rzeczywistej, a nie jedynie hipotetycznej czy ewentualnej, szkody pozostającej w normalnym związku przyczynowym z wydaniem zaskarżonego orzeczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2008 r., I CNP 68/08, LEX nr 511972 i z dnia 29 marca 2011 r., IV CNP 115/10, LEX nr 785538). Z tej perspektywy nie jest zatem wystarczające wykazanie przez skarżącego jedynie zagrożenia powstania szkody (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2008 r., II BP 68/07, OSNP 2010 nr 1-2, poz. 6 oraz postanowienia tego Sądu z dnia 24 stycznia 2007 r., II CNP 125/06, LEX nr 609962 i z dnia 18 lipca 2007 r., I BU 4/07, LEX nr 619650).

W rozpoznawanym przypadku skarga wniesiona przez pozwaną spółkę nie spełnia wymagania przewidzianego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., bowiem pozwana nie uprawdopodobniła wystąpienia szkody, jaką poniosła wskutek wydania zaskarżonego wyroku. Przedstawiony w skardze wywód, że wydanie zaskarżonego wyroku spowodowało "konieczność wypłaty powodom deputatu węglowego" oraz "otworzyło drogę" dochodzenia roszczeń o wypłatę deputatu węglowego przez inne osoby znajdujące się w analogicznej sytuacji faktycznej i prawnej, z czym należy łączyć konieczność przeznaczenia przez spółkę dodatkowych środków pieniężnych na realizację tego celu, nie stanowi zachowania elementu konstrukcyjnego skargi, o którym mowa w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. Powyższe twierdzenia mogą wskazywać co najwyżej na prawdopodobieństwo powstania szkody, jaką skarżąca mogłaby

ponieść, gdyby w przyszłości wykonała orzeczenie Sądu Okręgowego. Tym samym pozwana nie uprawdopodobniła, że faktycznie poniosła uszczerbek majątkowy wskutek wykonania świadczenia, do którego została zobowiązana wyrokiem Sądu Okręgowego. Samo wydanie przez Sąd Okręgowy zaskarżonego orzeczenia (nakazanie stronie pozwanej, aby zapłaciła powodowi konkretne sumy pieniężne tytułem deputatu węglowego wraz z należnościami ubocznymi) jeszcze nie wyrządza spółce szkody rozumianej w sposób wyżej przedstawiony.

Tym bardziej nie stanowi uprawdopodobnienia wystąpienia szkody stwierdzenie, że zaskarżony wyrok "spowodował wystąpienie przeciwko pozwanemu innych emerytów z roszczeniami, których wartość na dzień składania niniejszej skargi wynosi 45.103,96 zł wraz z odsetkami za ostatnie 3 lata" i że "łączna potencjalna wartość szkody" na dzień wniesienia skargi wynosi szacunkowo 250.000 zł i wzrasta z każdym kolejnym rokiem o dodatkowe 50.000 zł. Zaprezentowany wywód sam w sobie nie jest uprawdopodobnieniem, że pozwana spółka poniosła realną szkodę wyrządzoną jej na skutek wydania zaskarżonego wyroku, bo dla spełnienia wymagania przewidzianego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. nie wystarczy ani powołanie się w skardze na okoliczność, że kwestionowane orzeczenie wyrządziło stronie szkodę, ani określenie zdarzenia, z którym wiąże ona powstanie szkody (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 2010 r., I CNP 35/10, LEX nr 603886).

Wymagania określone w 424⁵ § 1 k.p.c. mają charakter konstrukcyjny i powinny być spełnione w sposób kumulatywny, a zatem skarga niespełniająca któregokolwiek z nich jest dotknięta brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu *a limine* (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2006 r., III CNP 26/05, LEX nr 568001; z dnia 19 kwietnia 2007 r., I BP 18/07, LEX nr 489024; z dnia 21 czerwca 2007 r., I BP 8/07, LEX nr 567314 i z dnia 5 sierpnia 2010 r., IV CNP 44/10, LEX nr 603892).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. postanowił jak w sentencji.

